

خانه سوزنگر

صندوق توسعه
صنایع دستی و فرش دستباف
واحیاء و بهره برداری
از اماکن تاریخی و فرهنگی

مشخصات بنا، سایت پلان و موقعیت قرارگیری بنا

Site Plan

استان: خوزستان

شهر: دزفول

شماره ثبت آثار ملی: ۲۶۰۶

مالکیت: اداره کل راه و شهرسازی

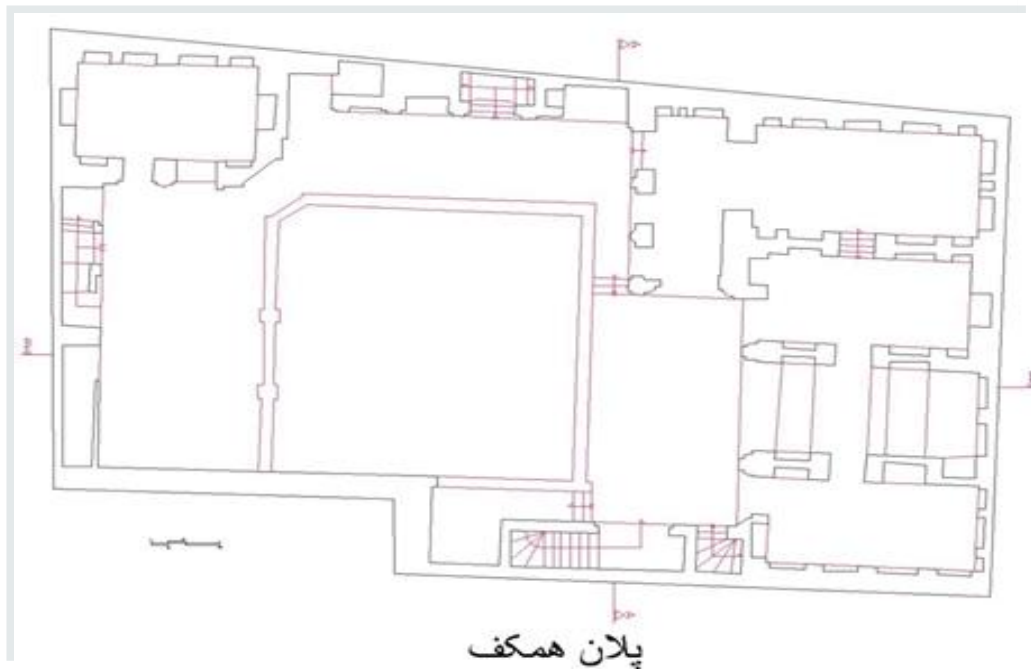
نشانی: دزفول - محله قلعه، خیابان امام خمینی جنوبی، کوچه شهدا

دوره تاریخی: قاجار

عرصه: حدود ۴۵۶ متر مربع

اعیان: حدود ۷۶۰ متر مربع

کاربری: فرهنگی، هنری، پذیرایی، اقامتی

نقشه پهنه بندی، تاسیسات شهری و توضیحات همجواری ها

صندوق توسعه
صنایع دستی و فرش دستباف
واحیاء و بهره برداری
از اماکن تاریخی و فرهنگی

Zoning Map

زون بندی ها:

بافت تاریخی شهر دزفول - جاذبه طبیعی -
بنای مذهبی

توضیحات همجواری ها:

خانه تاریخی تیزنو - بازار مسجد - رودخانه
دز - محله قلعه

تاسیسات شهری:

دارد

نقشه دسترسی ها، درجه بندی نوع معابر و ارتباطات

صندوق توسعه
صنایع دستی و فرش دستباف
واحیاء و بهره برداری
از اماکن تاریخی و فرهنگی

دسترسی های اطراف بنا:

خیابان - کوچه

نوع معابر و درجه بندی دسترسی ها:

درجه دو

Accessibility Map

مطالعات شناخت ، معماری و زیبایی شناختی بنا

مطالعات شناخت

- خانه سوزنگر از بناهای زیبای آجری بافت قدیم دزفول است و در محله قدیمی میاندره در نزدیک بناهای تاریخی دیگر از جمله مسجد دروازه و خانه زرگر قرار دارد. خانه در یک کوچه بن بست و اختصاصی قرار دارد که با پلکان پهن و منظم آجری به در کوچک و مزین به تزئینات خوون چینی (آجر کاری) منتهی می شود. این بنا در دو طبقه مجزا، زیرزمین و شوادان به سبک حیاط مرکزی و معماری درونگر ساخته شده و از لحاظ سبک معماری بسیاری از عناصر مختص خانه های دزفول را دارا است. محله میاندره در نزدیکی محله قلعه که قدیمی ترین محله بافت دزفول به شمار می رود واقع شده است. با این حال با توجه به این که از این بنا به عنوان مسکونی استفاده می شده در طول دوره های مختلف بازسازی شده و قدمت اولیه آن به دوره قاجاریه می رسد. همچنین بر سر در ورودی بنا و در میان آجرکاری زیبای آن کتیبه آجری با تاریخ ۱۳۳۸ هجری قمری را مشاهده می کنیم که آخرین دوره ساخت خانه را نشان می دهد. این خانه متعلق به شخصی به نام سوزنگر بوده و به همین نام نیز شناخته می شود.

تصویر شماره ۲

تصویر شماره ۱

تصویر شماره ۴

مطالعات شناخت، معماری و زیبایی شناختی بنا

مطالعات معماری

خانه در دو طبقه ساخته شده است . طبقه اول بنا شامل ایوان ، اتاق های گوشوار و تراس زیبایی با سقف تیر پوش چوبی است که همگی داراری کتیبه های مزین به آجرکاری بی نظیر خوون چینی می باشد که هر بیننده صاحب ذوقی را به وجد می آورد . طبقه دوم نیز که قسمت ویژه میهمانان بوده با آجرکاری های متنوع تزئین شده است . پس از عبور از سر در به هشتی خانه وارد می شویم. گنبد کوچک هشتی با پا باریک ها و شاپرک های آجری زیبایی بر ستون هایی قطور استوار است. در ضمن مصالح بکار رفته در این بنای تاریخی آجر ، چوب و گچ است.

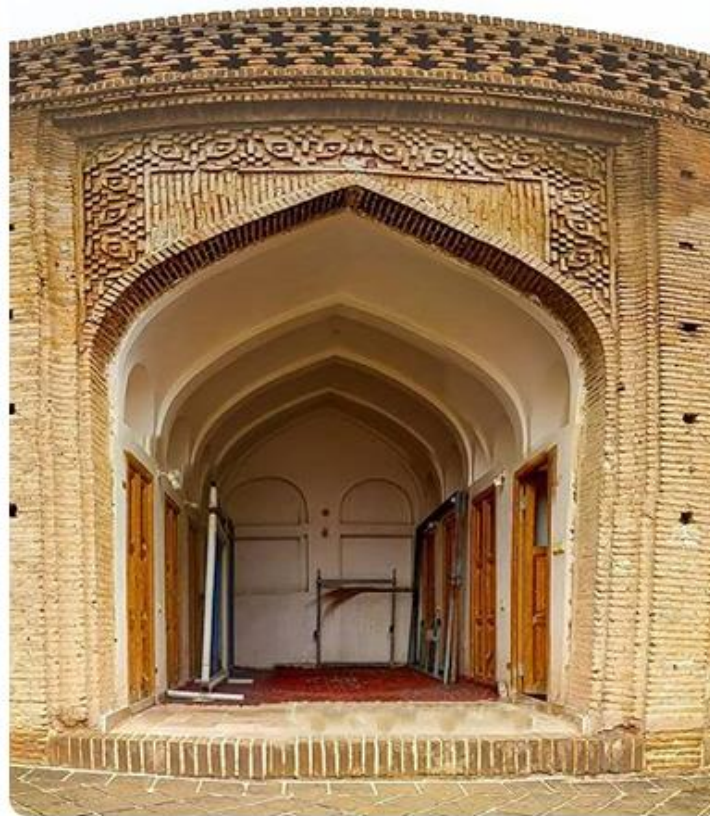

تصویر شماره ۳

مطالعات شناخت، معماری و زیبایی شناختی بنا

تصویر شماره ۵

تصویر شماره ۶

مطالعات زیبایی شناختی

تزئینات آجرکاری نفیس و استادانه با بیش از ۱۰ نوع آجرکاری در طرح های مختلف بر سطوح دیوارها، ستونهای تزئینی با شبه مقرنسهای ظریف آجری در نمای اتاقها دیده می شود. در جداره های داخلی و سر در ورودی بنا تزئینات آجری متنوع با نقوش مختلف آجری از جمله گل زنجیری، گل نوساده، حصیری و دندان موشی وجود دارد و در میان آجرچینی فضاهای درونی خانه، آجر کتیبه داری به چشم می خورد که تاریخ ساخت بنا در این سال است.

مطالعات مربوط به مداخلات، الحاقات و مرمت های غیر اصولی

تصویر شماره ۸

تصویر شماره ۷

مطالعات مربوط به مداخلات و الحاقات

بنا در سالهای ۸۵ تا ۸۷ و به منظور تغییر کاربری به کارگاه های آموزش صنایع دستی مرمت شده است. سبک سازی بام ها و عایق کاری، ساخت و نصب در و پنجره های چوبی مناسب و کف سازی فضاهای داخلی را از جمله اقداماتی است که در راستای مرمت این بنای تاریخی صورت گرفته است.

تصاویر و نقشه های تکمیلی

تصویر شماره ۹

تصویر شماره ۸